

V jakých případech je možné využít asistovanou reprodukci?

- pokud je možnost početí nemožná nebo extrémně snižena,
- pokud nefungují žádné farmakologické nebo chirurgické zákroky,
- když pár, i když není zcela sterilní, nemůže spontánně otěhotnět,
- když je neplodnost nevysvětlitelná,
- když je žena v pokročilém věku pro těhotenství a šance na její spontánní otěhotnění klesají. V těchto případech specializovaný lékař pečlivě posoudí, která metoda je nejvhodnější.

Jaká naděje mohou budoucí rodiče klást na léčbu?

Vždy je třeba mít na paměti, že výsledek není nikdy zcela předvídatelný a v každém případě musí odpovídat počtu a kvalitě přenesených embryí. Po přenosu embryí dojde v průměru ve 20–30% k otěhotnění. Většina z těchto těhotenství dospěje porodu.

Co se změní v páru s narozením dítěte?

Narození dítěte může představovat strukturální změnu uvnitř páru. Porod dítěte může ve skutečnosti znamenat posílení stability a jednoty, která je již v páru přítomna, ale také to může znamenat definitivní zlom, již tak málo pevného pouta. Z toho důvodu je nutné kontaktovat odborníka, který může budoucím rodičům pomoci najít novou rovnováhu během celého těhotenství a zejména po narození dítěte.

Jaké jsou hlavní překážky početí?

- Věk ženy.
- Eventuální problémy diagnostikované předběžnými testy se zdají jako řešitelné, ale některé z nich významně snižují procentuální úspěšnost.
- Reakce na stimulaci. Každá žena reaguje na stimulaci jinak. Eventuální problémy lze obecně vyřešit úpravou terapie.
- Celková absence vajíček, jejich snížený počet nebo jejich špatná kvalita.
- Nedostatek produkce semenné tekutiny nebo nepřítomnost spermií v ní.

Jaké vzniknou pocity, když si řekneme, „že je normální to zkusit“?

Každý z nás je jiný, a proto nemůžeme říci, které emoce, jež zakoušíme jsou „správné“. Určitý pocit rozrušení a zmatku je více než normální. Oba rodiče čelí velké změně ve svém životě a ve svém párovém vztahu. Většina rodičů zažívá dokonce zvědavost a určitý stupeň netrpělivosti, zejména ke konci těhotenství. Navíc není neobvyklé, že se projde malou krizí důvěry, ke které dochází, protože rodiče sami sebe nepovažují za zcela schopné v péči o své dítě. Nesmí se zapomenout, že rodičovství je aktivitou, kterou se člověk učí i od svého dítěte.

Proč je psychologická podpora důležitá pro páry, které se chystají k asistované reprodukci?

- budoucí rodiče mohou čelit pocitům frustrace, neschopnosti nebo selhání, protože se uchýlili k asistované reprodukci;
- budoucímu rodičovskému páru pomůže prožít celý průběh s menší úzkostí a s větší důvěrou v úspěch;
- v případě, že první pokus selže, je nezbytná psychologická podpora pro řešení následujících pokusů s pozitivním nastavením a bez pesimismu;

- je možné, že rodiče budou vnímat budoucího potomka jako křehčího a stanou se hyperprotektivními již v době, kdy je v matčině lůně;

- může omezit konflikty v páru a pomoci budoucím rodičům investovat více energie do jejich projektu.

Z těchto důvodů je nutná přítomnost dobré psychologické podpory již od první návštěvy a následně by tato podpora měla pokračovat i v průběhu těhotenství. Jejím cílem bude sledovat emoce, potíže a fáze, kterými prochází dvojice budoucích rodičů. Podpora poskytovaná psychology, kteří mohou tento proces doprovázet, usnadňuje cestu k nové rovnováze v průběhu těhotenství a také po narození dítěte.

Pár rad

Člověk se musí snažit vyhnout úzkosti a nepřiměřených obav vůči sobě nebo druhému partnerovi. Také je vhodné dále žít co možná nejběžnějším způsobem: nevzdávat se svých koníčků a pokračovat v práci před léčbou, během léčby a zejména po transferu embrya. Zůstat v posteli a izolovat se je tím nejnevhodnějším chováním.

EMDR

(z anglického Eye Movement Desenzitization and Reprocessing; Desenzibilizace a přepracování prostřednictvím očních pohybů)
je psychoterapeutickou léčbou objevenou v roce 1989 americkou psycholožkou Francine Shapiro.

Původně byl tento postup používán k úlevě od stresu spojeného s traumatickými vzpomínkami, v průběhu let ale získal hojnou klinickou podporu psychoterapeutů, výzkumníků v oblasti duševního zdraví a neurofyziologů. Dnes se považuje za léčbu PTSP (posttraumatická stresová porucha) založenou na důkazech, které potvrzuje více výzkumů a publikací než pro jakoukoli jinou psychoterapii v oblasti traumatu. Schvaluje jej mimo jiné i Americká psychologická asociace (1998–2002), Americká psychiatrická asociace (2004), International Society for traumatic Stress Studies (Mezinárodní společnost pro studium traumatického stresu) (2010), Světová zdravotnická organizace v roce 2013 a italské Ministerstvo zdravotnictví v roce 2003. Přesvědčivými prvky EMDR jsou rychlost intervence, efektivita a možnost aplikace na lidi všech věkových skupin, včetně dětí. EMDR indikované pro léčbu důsledků traumat, se postupně proměnilo ve stále propracovanější, komplexnější a globální přístup, který je schopen vypořádat se s hlavními onemocněními, zejména s různými nemocemi souvisejícími se složitou a obtížnou cestou, jakou je i asistovaná reprodukce.

Jak může EMDR pomoci?

Přístup EMDR nabízí významnou příležitost zasáhnout do různých aspektů, které tvoří dlouhou a obtížnou cestu asistované reprodukce.

Specifickou prací na traumatických vzpomínkách souvisejících s diagnózou neplodnosti a důsledky, které tato skutečnost má na ženu i na budoucí rodičovský pár, je možné přepracovat emocionální dopad těchto událostí, odstranit nejtraumatičtější část a pomoci jim opustit tyto zkušenosti v minulosti a posílit jejich sebeúctu a pocit soběstačnosti. S EMDR je také možné pomoci budoucím rodičům rozvíjet jejich zdroje, aby mohli čelit výzám asistované reprodukce klidnějším a funkčnějším způsobem. Specifická doprovázející práce během měsíců těhotenství je důležitá pro navázání pozitivního a zdravého vztahu s dítětem. Tím se může zabránit, aby na dítě dopadly traumatické zážitky, které prožívají rodiče a tak by se mohl ovlivnit jeho budoucí emoční, kognitivní a sociální vývoj.

Přístup EMDR nabízí možnost pomoci obětem znovu zpracovat emoční dopad zážitku, s nímž se mohou setkat páry, které se účastní tohoto projektu. Tímto způsobem se mohou osvobodit od psychologických důsledků stresových událostí, kterým mohli být vystaveni. Na konci krátké a cílené terapie pomocí EMDR jsou budoucí rodiče schopni vidět tyto zkušenosti konstruktivnějším způsobem a především mohou růst a rozvíjet bohatší a vynalézavější rodičovství.

